

27 Iunie 2014, nr. 627

RAPORT DE EXPERTIZĂ

la proiectul hotărîrii Parlamentului cu privire la modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, aprobat prin hotărîrea Parlamentului RM nr. 238 din 26.10.2012

(înregistrat în Parlament cu numărul 187 din 21 Mai 2014)

În temeiul Concepției de cooperare dintre Parlament și societatea civilă, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.373-XVI din 29 decembrie 2005, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției prezintă raportul de expertiză a coruptibilității proiectului hotărîrii Parlamentului cu privire la modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, aprobat prin hotărîrea Parlamentului RM nr. 238 din 26.10.2012

Evaluarea generală

1. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 44 din Regulamentul Parlamentului.

2. Categoria actului legislativ propus este hotărîre a Parlamentului, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-11, 27, 35 și 39 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

3. Scopul promovării proiectului. Scopul promovării proiectului Hotărârii Parlamentului cu privire la modificarea și completarea Regulamentului Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică îl constituie racordarea cadrului legal ce reglementează activitatea Agenției la prevederile Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013.

Prin adoptarea acestui proiect de hotărâre se urmărește corelarea normelor existente ce reglementează activitatea ANRE la cerințele art. 7 din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 cu privire la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, prin care Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică este abilitată cu funcții de reglementare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare.

Totodată, trebuie să menționăm faptul că, pe data de 7 mai 2014 în Parlament a fost înregistrat un proiect similar cu numărul 170, avînd același obiect de reglementare și înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către aceiași autori. Totuși, nu este clar care a fost motivele retragerii proiectului respectiv de pe agenda Parlamentului.

Fundamentarea proiectului

4. Nota informativă a proiectului de act legislativ supus expertizei este plasată pe site-ul Parlamentului.

Considerăm că în acest fel Parlamentul respectă principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă.

5. Respectarea termenului de cooperare cu societatea civilă Transparența promovării proiectului, la etapa actuală a procesului de examinare a proiectului, pare a fi asigurată. Proiectul, însoțit de nota informativă, este plasat pe web site-ul oficial al Parlamentului, Parlamentul respectând, astfel, principiul transparenței procesului legislativ și principiile de cooperare cu societatea civilă, subiecții interesați avînd posibilitatea de a se informa despre noile propuneri legislative în acest domeniu și de a-și expune opinia vis-a-vis de prevederile acestuia.

Totodată, în opinia noastră, sunt ignorate unele prevederi ale Instrucțiunii privind circulația proiectelor de acte legislative în Parlament, aprobată prin Hotărîrea Biroului permanent al Parlamentului nr. 30 din 07.11.2012, care prevăd că dosarul se completează cu originalele rapoartelor și ale sintezelor comisiei permanente sesizate în fond, co-raapoartele și avizele comisiilor permanente, avizul Direcției generale juridice, după caz, cu avizul Guvernului, avizele altor autorități, amendamentele deputaților și fracțiunilor, propunerile societății civile și cu alte documente pertinente. După includerea în procedură legislativă, proiectul de act legislativ și documentele conexe, în variantă electronică sau, după caz, pe suport de hîrtie, se transmit Direcției generale informațional-analitice, care asigură scanarea și plasarea tuturor documentelor și informațiilor parvenite (avize, expertize, rapoarte, co-raapoarte, sinteze, alte informații ce țin de etapa procedurală) pe marginea proiectului respectiv pentru a fi scanate și plasate pe pagina web oficială a Parlamentului.

Totodată, potrivit aceleiași Instrucțiuni, proiectul de act legislativ înaintat în calitate de inițiativă legislativă a deputatului în Parlament se depune în Parlament împreună cu expertiza juridică și expertiza anticorupție, care se prezintă ulterior în conformitate cu rezoluția Președintelui Parlamentului. Ținem să menționăm că și această condiție imperativă a procesului de legiferare este totalmente ignorată.

6. Suficiența argumentării. Potrivit art. 20 din Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative (Legea nr. 780/2001), nota informativă trebuie să conțină:

- condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;
- principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;
- referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză;
- fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură;
- actul de analiză a impactului de reglementare, în cazul în care actul legislativ reglementează activitatea de întreprinzător.

Nota informativă nu conține o justificare adecvată a promovării proiectului de act legislativ, fiind încălcate, în opinia noastră, dispozițiile art. 22 din Legea privind actele legislative nr. 780-XV din 27.12.2001, întrucît nota de fundamentare la proiectul legii supus expertizei nu conține informații privind efectuarea expertizei juridice, financiare, anticorupție.

7. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Potrivit lit. c) a articolului 20 al Legii 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să includă referințe la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.

Nota informativă nu conține referințe la legislația comunitară relevantă.

8. Fundamentarea economico-financiară. Potrivit lit. d) a art.20 din Legea 780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină informații privind „fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură”. Potrivit art.47 alin.(6) din Regulamentul Parlamentului, în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare, materiale și de altă natură, se anexează fundamentarea economico-financiară.

În acest sens sunt și prevederile constituționale ale alin. (4) art. 131 din Legea fundamentală a statului, potrivit cărora orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern.

Nota informativă nu face nici o referință la faptul că ar fi fost făcută o evaluare sau estimare economico-financiară a proiectului sau ar fi fost efectuate anumite calcule economico-financiare și nu

estimează cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului de lege, deși punerea în aplicare a acestuia va necesita cheltuieli bugetare.

9. Analiza impactului de reglementare a proiectului. Potrivit art. 20 din Legea nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative nota informativă trebuie să conțină actul de analiză a impactului de reglementare, în cazul în care actul legislativ reglementează activitatea de întreprinzător. Acesta, însă, lipsește cu desăvârșire, fiind, astfel, încălcate dispozițiile legale menționate.

Evaluarea de fond a coruptibilității

10. Stabilirea și promovarea unor interese/beneficii. Din textul proiectului nu rezultă stabilirea și promovarea expresă a unor interese/beneficii de grup sau individuale, necorelate/contrare interesului public general.

11. Prejudicii aduse prin aplicarea actului. Din textul proiectului și aplicarea ulterioară a acestuia nu rezultă expres prejudicierea intereselor (drepturilor, libertăților) anumitor categorii de persoane sau prejudicierea interesului public.

12. Compatibilitatea proiectului cu prevederile legislației naționale. Prevederile proiectului nu sînt concurente cu alte prevederi ale legislației. Acesta constituie o reproducere fidelă a art. 7 din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 cu privire la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, în partea ce ține de atribuțiile Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și unele ajustări de ordin tehnico-redacțional care rezultă din Legea menționată.

13. Formularea lingvistică a prevederilor proiectului. Formulările conținute în proiect sînt suficient de clare și concise, exprimările întrunind rigorile tehnicii legislative, ale limbajului juridic, respectă regulile de ortografie și punctuație.

14. Reglementarea activității autorităților publice. Proiectul stabilește noi atribuții ale Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică în domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, proceduri administrative noi vizând activitatea acestora.

Concluzii

În concluzia prezentului raport de expertiză, menționăm următoarele:

- proiectul de lege, potrivit notei de fundamentare, are drept scop racordarea cadrului legal ce reglementează activitatea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică la cerințele art. 7 din Legea nr. 303 din 13 decembrie 2013 cu privire la sistemul public de alimentare cu apă și de canalizare, prin care ANRE este abilitată cu funcții de reglementare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare;

- remarcăm lipsa unei fundamentări economico-financiare, a Tabelului de concordanță privind compatibilitatea proiectului de lege cu cadrul legal comunitar, precum și a analizei impactului de reglementare, fiind nerespectate unele cerințe imperative ale legislației, obligatorii la elaborarea unui proiect de act legislativ, care pot fi apreciate ca un risc de coruptibilitate, care periclitează viitorul proces de implementare a legii.

Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției